

Dosarul nr. lr-11/2023

I

instantă

Nr. PIGD 1 -19040431 -06-1 r-23012023

judecător Carapirea

Veronica

Judecătoria Cimișlia sediul central

DECIZIE
În numele Legii

03 iulie 2023

mun. Comrat

Colegiul judiciar al Curții de Apel Comrat

în componența:

președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Colev Grigori

Starciuc Ștefan și Mironov Andrei

cu participarea:

procurorului

Sîrbu Lilia

avocatului

Covaliov Vitali

inculpatului

Budei Igor

judecând în ședință publică în ordine de recurs, recursul declarat de avocatul Covaliov Vitali în interesele inculpatului Budei Igor împotriva sentinței Judecătoria Cimișlia sediul central din 21 decembrie 2022 în cauza penală privind acuzarea lui

Budei Igor Gheorghi, născut la *****, IDNP *****, originar și domiciliat în s. Valea Perjei, str. *****, raionul *****, cetățean al Republicii Moldova, studii superioare, căsătorit, are la întreținere 1 copil minor, angajat în câmpul muncii, supus militar, nu se află la evidență la medicii psihiatru și narcolog, nu deține titluri speciale, grade de calificare și distincții de stat, pe această cauză nu a fost reținut și nu s-a aflat în stare de arest, fără antecedente penale,

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (4) Cod penal al Republicii Moldova,

audiind raportul judecătorului Starciuc Ștefan pe fondul cauzei și participanții la proces, asupra recursului în cauză,

C O N S T A T Ă:

Prin sentința judecătorei Cimișlia sediul central din 21 decembrie 2022 s-a încetat cauza penală despre acuzarea lui **Budei Igor Gheorghii** pe art. 324 al.4 CP RM, pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală în temeiul art.60 CP RM.

Corpul delict:

Pachetul nr. 1 „bani” care conține bani în sumă de 200 lei MDL cu componența din următoarele bancnote: una bancnotă cu nominalul de 100 lei seria F.0128 nr.493812 anul de emisie 2013, una bancnotă cu nominalul de 50 lei seria E.0176 nr.912356, anul de emisie 2015, una bancnotă cu nominalul de 50 lei seria E.0122 nr.964950 anul de emisie 2013, alocați de CNA pentru controlul transmiterii banilor și ridicați de la cet. Voina Pavel, s-a dispus ca după intrarea sentinței în vigoare a le transmite posesorului Centrului Național Anticorupție.

Pachetul nr.2 „*interceptări audio*” care conține: suportul electronic CD-R „Barges” cu inscripția „Audio 11.12.2018” cu interceptările și înregistrările de convorbiri avute loc la 11.12.2018 ; Pachetul nr.3 „*interceptări audio-video*” care conține: suportul electronic CD-R „Barges” cu inscripția „Audio- Video 18.01.2019” cu interceptările și înregistrările de convorbiri și imagini avute loc la 18.01.2019, Pachetul nr. 4 „*interceptări audio-video*” care conține :suportul electronic CD-R,„Barges” cu inscripția „Audio-video 11.02.2019” cu interceptările și înregistrările de convorbiri și imagini avute loc la 11.02.2019; Pachetul nr.5 „*interceptări audio-video*” care conține: suportul electronic CD-R „Barges” cu inscripția „Audio-video 14.02.2019” cu interceptările și înregistrările de convorbiri și imagini avute loc la 14.02.2019, Pachetul nr.6 „*interceptări-telefon*”, care conține: suportul electronic CD cu nr. de inventar-1161/19 cu inscripția Centrul Național Anticorupție Direcția Generală Asigurare Operativă Interceptări telefonice, cu interceptările telefonului cu numărul *****; Pachetul nr.7 „*interceptări-telefon*”, care conține: suportul electronic CD cu nr. de inventar-1162/19 cu inscripția Centrul Național Anticorupție Direcția Generală Asigurare Operativă Interceptări telefonice, cu interceptările telefonului cu numărul 060173940 ; Pachetul nr.8 „*date telefon*”, care conține: suportul electronic DVD+R de model Verbatim, cu inscripția „Micro CD” cu fișierele electronice a datelor telefonului mobil examinat, s-a dispus ca după intrarea sentinței în vigoare a le păstra la materialele cauzei.

Cheltuielile judiciare suportate s-a dispus a fi trecute în contul statului. (f.d.175-197, vol III)

Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a reținut, că **Budei Igor Gheorghii**, exercitând funcția de inspector superior al Plutonului Comrat-Basarabeasca-Ceadâr-Lunga, în cadrul Batalionului de patrulare „Sud”, al

Inspectoratului Național de patrulare, fiind persoană publică, investită de stat să îndeplinească activități de interes public, acționând contrar prevederilor art.22 al.1 lit. a, b, d, f, g, din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158-XVI din 04.07.2008, conform cărora funcționarul public este obligat să respecte Constituția republicii Moldova, legislația în vigoare, să respecte cu strictețe drepturile și libertățile cetățenilor, să îndeplinească cu responsabilitate, obiectivitate și promptitudine în spirit de inițiativă și colegialitate toate atribuțiile de serviciu, să respecte normele de conduită profesională prevăzută de lege, să respecte regulamentul intern; contrar prevederilor art.4 al Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr.320 din 27.12.2012, potrivit căreia activitatea Poliției se desfășoară exclusiv în baza și pentru executarea legii, în interesul persoanei, al comunității și în spiritul instituțiilor statului, pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale și demnității umane, prevăzute de Declarația universală a drepturilor omului, în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, în Codul european de etică al poliției și în alte acte internaționale, în conformitate cu principiile legalității, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, imparțialității și nediscriminării, controlului ierarhic permanent, răspunderii personale și profesionalismului; art.25 al.1 al aceleiași Legi, potrivit căreia polițistul își exercită atribuțiile și îndeplinește obligațiile, care îi revin potrivit legii, în limitele competenței și conform funcției deținute, precum și contrar prevederilor art.26 al.1 lit. b, c, d, h al Legii menționate, potrivit căreia polițistul are obligația să desfășoare activitatea profesională exclusiv pe baza și în executarea legii, fiind obligat:

- să se conducă, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, de legislație, asigurând îndeplinirea sarcinilor ce stau în fața Poliției;

- să execute la timp și întocmai atribuțiile conform funcției deținute ;

- să manifeste, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, inițiativă și perseverență, obiectivitate și imparțialitate;

- să perfecționeze în permanență nivelul său de pregătire profesională, cunoscând totodată că atribuțiile de serviciu ale polițistului sunt specificate în actele normative departamentale și în fișa postului, aprobate în modul stabilit;

fiind cunoscut cu faptul că, potrivit prevederilor pct.7 al.1,8 din Codul de etică și deontologic al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.629 din 08.08.2017, conform căreia Funcționarul public cu statut special este obligat să execute strict și corect prevederile actelor normative și să respecte principiile, normele și regulile activității profesionale, prin încălcarea prevederilor art.400, art.442,443 CC, fiind obligat să înregistreze și să întocmească proces-verbal cu privire la contravenție pentru încălcările regulilor de circulație rutieră depistate în conducerea motoretei

de către numitul Voina Pavel, în calitate de autor al infracțiunii a comis coruperea pasivă, adică pretinderea unor bunuri ce nu i se cuvin, pentru a îndeplini sau nu acțiuni ce intră în atribuțiile de serviciu și contrar acestora, în următoarele circumstanțe:

La data de 20 noiembrie 2018 aproximativ pe la orele 11:10 min., aflându-se în s. Abaclia, raionul Basarabeasca, după stoparea numitului Voina Pavel Ion, care conducea motoreta de modelul „Honda”, fiindu-i solicitate actele la control, constatând faptul că ultimul conducea mijlocul de transport fără casca de protecție, astfel fiind pasibil pentru sancționare în baza art.325 al.1 CC, urmărind scopul de a primi bani ce nu i se cuvin, în continuarea intențiilor sale infracționale, în scopul îndeplinirii unor acțiuni contrar obligațiilor sale de serviciu exprimate prin neîntocmirea procesului verbal cu privire la contravenție în baza art.235 al.1 Cod Contravențional cu stabilirea unei sancțiuni cu amendă, pentru „Încălcarea regulilor de folosire a căștii de protecție a motociclistului”, a pretins de la Voina Pavel, bani pentru sine, în sumă totală de 200 (două) sute lei BNM, iar totodată i-a reținut telefonul mobil de model „Mia2” precum și actul care confirmă caracteristicile motoretei de model „Honda”, în scopul garantării revenirii cet. Voina Pavel, pentru aducerea și transmiterea sumei de bani pretinsă, iar transmiterea nu s-a realizat deoarece părțile nu s-au mai întâlnit în ziua respectivă, astfel că în continuare începând cu data de 20.11.2018 până la 14.02.2019 a pretins de la cet. Voina Pavel, suma de bani pentru sine în mărime de 200 (două sute) lei BNM, pentru neîntocmirea procesului-verbal cu privire la contravenția constatată în baza art.325 al.1 Cod Contravențional și pentru a-i înapoia actul care confirmă caracteristicile motoretei de model „Honda” deținută de cet. Voina Pavel.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost încadrate de către organul de urmărire penală în limitele prevăzute de art.324 alin.(4) Cod penal *„corupere pasivă, adică fapta persoanei publice care pretinde bani, ce nu i se cuvin, pentru a nu îndeplini acțiuni ce țin de obligațiile sale de serviciu și contrar acesteia, aceleași acțiuni săvârșite în proporții care nu depășesc 100 unități convenționale”*.

La 28 decembrie 2022 avocatul Covaliov Vitali în interesele inculpatului Budei Igor, a depus recurs împotriva sentinței judecătoreiei Cimișlia sediul central din 21 decembrie 2022 prin care a solicitat admiterea recursului, casarea sentinței Judecătoreiei Cimișlia (sediul central) din 21.12.2022 privind încetarea cauzei penale de acuzarea lui Budei Igor în baza art.324 alin.(4) Cod penal pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, în temeiul art.60 Cod penal, pronunțarea în privința inculpatului Budei Igor a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează achitarea inculpatului Budei Igor, învinuit pentru comiterea infracțiunii prevăzută de art.324 alin.(4) Cod penal, deoarece fapta inculpatului Budei Igor nu întrunește elementele infracțiunii, prevăzută de art.324 alin.(4) Cod penal. **(f.d.195-202, vol III)**

În motivarea recursului a menționat că din probe administrate de organul de urmărire penală, urmare a acțiunilor procesuale efectuate se constată, că fapta incriminată lui Budei Igor nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(4) Cod penal.

Susține că în cazul învinuirii aduse lui Budei Igor există un șir de temeieri, motive de fapt și de drept, care demonstrează neimplicarea și nevinovăția lui Budei Igor, pe cauza penală, care conduc nemijlocit la emiterea sentinței de achitare, și anume:

- în acțiunile lui Budei Igor nu a existat și nu există nici o bănuială rezonabilă invocată în ordonanța de bănuire, deoarece sunt incluse circumstanțe și împrejurări care nici într-un mod nu se referă la inculpatul Budei Igor, drept urmare sunt în lipsa prezenței unei bănuieli rezonabile în săvârșirea presupusei infracțiuni;

- în materialele cauzei penale nu a existat și nu există nici o probă directă, pertinentă și concludentă care ar conduce cel puțin la o careva bănuială rezonabilă în privința lui Budei Igor, urmare a careva acțiuni ilegale, fapt ce nu a fost menționat prin careva declarații din materialele cauzei și confirmate cu alte careva acte sau probe suplimentare, drept urmare consideră că nu pot fi interpretate ca săvârșite de către inculpatul Budei Igor;

- reieșind din acțiunile întreprinse de organul de urmărire penală, materiale și probe acumulate, declarațiile și explicațiile depuse de alți participanți la proces, se demonstrează cu certitudine faptul că în acțiunile lui Budei Igor nu se întrunește nici un element al componenței de infracțiune, în special nu se regăsește nici o acțiune întreprinsă de dînsul, prevăzută de latura obiectivă prevăzută de art.324 alin.(4) Cod penal, drept urmare se constată faptul lipsei laturii obiective în acțiunile acestuia;

- reieșind din acțiunile întreprinse de organul de urmărire penală, materiale și probe acumulate, declarațiile și explicațiile depuse de alți participanți la proces, se demonstrează cu certitudine faptul că nu există nici o formă a vinovăției lui Budei Igor, nu se întrunește nici un element al componenței date de infracțiune, în special nu se regăsește careva formă a vinovăției prevăzută de latura subiectivă conform art.324 alin.(4) Cod penal, drept un nare se constată faptul lipsei laturii subiective;

- menționează că absolut toate împrejurările și circumstanțele menționate în ordonanța de învinuire și rechizitoriu nu se regăsesc în suportul probatoriu, deoarece de Budei Igor nu a fost întreprinsă nici o acțiune ilegală și faptele invocate nu au avut loc în realitate.

Ca urmare, consideră că acțiunile lui Budei Igor nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(4) Cod penal, iar învinuirea lui Budei Igor s-a întemeiat de acuzare numai pe presupuneri, iar dubiile în probarea învinuirii

acestui nu au fost înlăturate.

Indică că din conținutul ordonanței de punere sub învinuire și a rechizitoriului, se constată că învinuirea înaintă lui Budei Igor conține numai expresii generale. Învinuirea nu cuprinde normele concrete din Legea, care ar fi fost încălcată de Budei Igor, și au dus la comiterea faptei incriminate, astfel, nefiind indicat modul de săvârșire a infracțiunii imputate. Consideră că învinuirea poartă un caracter general, fără a fi concretizat și analizat modul săvârșirii faptei prejudiciabile.

Consideră că învinuirea formulată în actele procedurale întocmite de procuror la faza de urmărire penală, nu este destul de motivată și nu conține informații suficiente cu privire la învinuirea înaintată lui Budei Igor, fapt ce afectează esența dreptului la apărare, care devine astfel un drept teoretic și iluzoriu, dar nu unul concret și efectiv așa cum, o impune și jurisprudența CEDO în această materie.

Menționează că, că probele în cauză nu au fost de natură a conduce la stabilirea vinovăției inculpatului. Nici din declarațiile martorilor audiați în prezenta cauză penală nu s-a desprins informații suficiente în sprijinul acușării, precum că la caz, s-a constatat existența faptei infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(4) Cod penal și că aceasta a fost comisă de Budei Igor. Ceea ce denotă că în cadrul urmăririi penale nu s-a confirmat faptul că inculpatul Budei Igor ar fi săvârșit careva acțiuni îndreptate spre săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(4) Cod penal. Chiar dacă partea acușării a indicat că în cadrul urmăririi penale au fost dobândite probe directe, ce dovedesc vinovăția lui Budei Igor în săvârșirea infracțiunii imputate, este de menționat că martorii audiați în cadrul cauzei penale, nu au furnizat informații suficiente pentru a considera că declarațiile acestora pot fi apreciate ca pertinente, concludente și utile, care ar confirma vinovăția lui Budei Igor în comiterea faptelor incriminate.

Invocă că, la caz, nu s-a constatat că inculpatul Budei Igor ar fi pretins careva bani sau avantaje sau că ar fi condiționat într-un fel sau altul neîntocmirea procesului-verbal privind contravenția în privința lui Voina Pavel.

Susține că din probele aduse de partea acușării nu rezultă că pînă la data de 20.11.2018 organul de urmărire penală ar fi dispus de vreo probă sau informație obiectivă, precum că Budei Igor a fost implicat anterior în acțiuni de luare de mită - corupție.

Indică că în plîngerea depusă la CNA de către Voina Pavel din 20.11.2018, acesta a susținut că inculpatul i-a cerut suma de 200 lei, însă stenogramele convorbirilor dintre ei, inclusiv în cadrul operațiunii sub acoperire, indică contrariul și anume că Voina Pavel făcea tentative de a-l convinge pe inculpat, la care ultimul, în mod categoric refuza.

Prin aceasta s-a demonstra cert că Budei Igor a fost supus unei acțiuni de

convingere, instigare și provocare de a se implica în activitatea infracțională de care a fost învinuit ulterior, în lipsa vreunui indiciu că infracțiunea ar fi fost săvârșită fără această instigare și provocare.

Menționează că în acest sens s-a consemnat că probele puse la baza învinuirii lui Budei Igor de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(4) Cod penal, sunt lovite de nulitate, deoarece pînă la momentul provocării și implicării colaboratorilor CNA, prin intermediul lui Voina Pavel, nu au existat suspiciuni obiective confirmate prin careva probe că Budei Igor ar fi fost implicat în acte de corupție.

Ca urmare, consideră că probele administrate la caz începînd cu data de 20.11.2018, în conformitate cu art.94 alin. (1) pct.11) Cod de procedură penală, nu pot fi admise ca probe, acestea fiind obținute prin instigarea insistență și provocarea persoanei la săvârșirea infracțiunii și pe cale de consecință acestea urmează a fi excluse din dosar.

Consideră că în aceeași ordine de idei, inculpatul Budei Igor este victima unei provocări, iar în această situație ținea de obligația acuzării de a demonstra faptul că nu a existat nici o provocare. În absența unor asemenea dovezi, instanța de fond urmează să examineze circumstanțele cauzei și să stabilească existența actului de instigare și provocare, deoarece nu au existat careva indicii că infracțiunea ar fi fost săvârșită fără provocare, totodată ținînd cont în deplină măsură de jurisprudența CtEDO în acest sens.

Mai mult, invocă că învinuirea se bazează în special pe declarațiile martorului Voina Pavel, declarații care au stat și la baza începerii urmăririi penale în privința lui Budei Igor, însă susține că, învinuirile aduse de organul de urmărire penală prin prisma declarațiilor martorului Voina Pavel, vin în contradicție cu declarațiile martorilor Topal Andrei, Cazacu Ion și Capsamun Ivan.

Astfel, consideră că contradicțiile în declarațiile martorului Voina Pavel, în coraport cu alte probe, pun la dubiu rezonabil credibilitatea denunțatorului și declarațiile acestuia, care nu pot fi apreciate ca o probă veridică și pertinentă, iar toate dubiile care nu pot fi înlăturate conform prevederilor art.8 alin.(3) Cod de procedură penală, se interpretează în favoarea inculpatului.

De asemenea susține că, la caz, nu s-a demonstrat prin careva probe pertinente, obiective și veridice pretinderea de bani de către Budei Igor, iar în acest sens, consideră că infracțiunea de corupere pasivă este una formală și se consumă din momentul săvârșirii uneia dintre modalitățile normative care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii remunerației ilicite.

Pentru a fi prezentă acțiunea de pretindere în speța dată, aceasta trebuie să se manifeste printr-o cerere-solicitare insistență, ori într-o pretenție vizînd obiectul remunerării ilicite, care se poate manifesta verbal, în scris sau în formă

concludentă, fiind ineligibilă pentru cel căruia i se adresează, indiferent dacă a fost satisfăcută sau nu, dar din stenogramele convorbirilor în speța dată, nu se constată prezența unor asemenea acțiuni din partea lui Budei Igor.

Indică că conținutul convorbirilor telefonice și specificul întâlnirilor avute între inculpat și Voina Pavel au avut ca scop ridicare de către Voina Pavel a documentelor pe motoretă, chipurile reținute de către Budei Igor, pe când Voina Pavel încerca să-l provoace pe ultimul la un comportament corupțional, astfel fiind pusă la îndoială credibilitatea declarațiilor martorului denunțator.

Menționează, că deși primirea de bani nu a fost realizată în speța dată din cauza refuzului lui Budei Igor de se întâlni cu Voina Pavel, aceasta a avut loc în urma acțiunilor instigatoare și provocatoare evidente și insistente a lui Voina Pavel, care a acționat împreună cu organul de urmărire penală ca agent al statului, prin aceasta s-a încălcat dreptul la un proces echitabil prevăzut de art.6 al CEDO, situație analogică cu speța din cauza Pareniuc vs Republica Moldova din 01.07.2014.

Astfel, susține că în speță au fost prezente acțiuni active de instigare insistentă și provocare din partea lui Voina Pavel pentru ca Budei Igor să comită infracțiunea prevăzută de art.324 alin.(4) Cod penal, fapt ce reiese din următoarele:

a) organul de urmărire penală nu a prezentat probe ce ar demonstra, că Budei Igor a cerut suma de bani de la Voina Pavel;

b) probele prezentate de partea acuzării în susținerea învinuirii sunt lovite de nulitate în temeiul art.94 alin.(1) pct.11) Cod de procedură penală, deoarece au fost obținute prin provocarea, facilitarea și încurajarea persoanei la săvârșirea infracțiunii;

c) probele prezentate - declarațiile martorilor Voina Pavel, Cazacu Ion, Dranga Ioana, stenogramele convorbirilor dintre Voina Pavel și Budei Igor nu demonstrează vina lui Budei Igor în cererea sumei de bani de la Voina Pavel, dar dimpotrivă, dovedesc faptul instigării, provocării și încurajării la săvârșirea infracțiunii de corupere pasivă.

Adică, rămâne constatat faptul că, în cauza dată, organul de urmărire penală facilitând și încurajând acțiunile lui Voina Pavel, care a purces la investigarea nu într-o manieră pasivă de supraveghere și investigare a pretinsei activități criminale, dar în mod activ l-au sprijinit pe acesta sub acoperire ca „participant la darea mitei”, prin oferirea banilor, sfaturilor, determinându-l și provocându-l ulterior pe Budei Igor la săvârșirea pretinsei infracțiuni de corupere pasivă, prin ce a fost admisă încălcarea dreptului lui Budei Igor la un proces echitabil. Astfel spus, dacă sursa probantă „pomul”, este lovită de nulitate, atunci toate probele obținute cu ajutorul ei „fructele” vor fi tot așa.

Prin urmare, consideră că în speța dată, nu sunt întrunite condițiile pentru survenirea răspunderii penale a lui Budei Igor de comiterea infracțiunii prevăzute

de art.324 alin.(4) Cod penal sub aspectul lipsei probelor, dobândite legal, care ar confirma comiterea infracțiunii și sub aspectul încălcării dreptului inculpatului Budei Igor la un proces echitabil, garantat de art.6 al CEDO.

Deasemenea susține că nu poate fi reținută afirmația, precum că martorul Voina Pavel a relatat instanței circumstanțele cauzei privind comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(4) Cod penal de către Budei Igor, dat fiind că Voina Pavel este martorul denunțator decisiv în speța dată, adică persoana care a declarat despre săvârșirea pretinsei infracțiuni, și respectiv, în acest sens, Voina Pavel rămîne cu calitatea de persoană cointeresată în finalul cauzei, iar doar declarațiile sale nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare, în lipsa altor probe.

Indică că jurisprudența CEDO în materia provocării, interzice organelor judiciare penale sau altor persoane care acționează pentru acestea să provoace o persoană să săvârșescă ori să continue săvârșirea unei fapte penale, în scopul obținerii unei probe.

Provocarea reprezintă acțiunea neloială realizată în scopul obținerii de probe, constând în determinarea cu știință a unei persoane să comită o infracțiune sau să continue săvârșirea unei infracțiuni. Agentul provocator se află practic, din punctul de vedere al dreptului substanțial, în postura instigatorului care determină o persoană să ia o rezoluție infracțională.

Prin urmare, provocarea constituie una dintre sursele nulităților în procesul penal care are ca efect subsecvent excluderea probelor obținute ca urmare a provocării.

Astfel, agenții provocatori sunt agenți infiltrați ai statului sau orice persoană ce acționează sub coordonarea sau supravegherea unor autorități (în procesul penal, a organelor poliției sau a procurorului), care în activitatea desfășurată își depășesc limitele atribuțiilor conferite de lege de a acționa în scopul relevării activității infracționale a unei persoane, provocând-o pe aceasta să comită infracțiuni în vederea administrării de probe în acuzare.

Rațiunea interdicției provocării săvârșirii unei infracțiuni constă în aceea că statul, prin agenții săi, nu poate să-și depășească competența de a aplica legea, prin instigarea unei persoane să săvârșescă o infracțiune, pe care altfel nu ar fi comis-o, pentru că apoi să declanșeze împotriva acestei persoane mecanismele procesului penal, în vederea tragerii la răspundere. Sunt, astfel, create limite ale exercitării activităților de urmărire penală în cadrul unei anchete proactive, în vederea protecției cetățenilor împotriva provocărilor provenite de la agenții statului, precum și în scopul protecției integrității sistemului justiției penale, care altfel ar fi compromis dacă instanțele ar trebui să țină seama de probele rezultate din aceste practici vădit inacceptabile ale reprezentanților statului însărcinați cu aplicarea legii. Totodată, se asigură credibilitatea sistemului de justiție penală și se garantează principiul aflării adevărului.

Indică că în privința provocării s-a arătat că acțiunea organelor de urmărire penală nu trebuie să supună suspectul unei constrângeri, caracterizată printr-o provocare la săvârșirea unei infracțiuni, care să anihileze voința acestuia sau să abolească libertatea sa de acțiune.

Menționează că organele de urmărire penală, ce au suspiciune rezonabilă că o persoană participă la o infracțiune sau pregătește săvârșirea unei infracțiuni, trebuie să îi ofere suspectului (făptuitorului) doar o „tentație obișnuită”, o oportunitate ce nu are caracter excepțional de a încălca legea. Dacă persoana suspectată de săvârșirea sau pregătirea infracțiunii profită de „oportunitatea” oferită de investigatorii sub acoperire, în împrejurări în care rezultă că ar fi acționat în același mod, dacă „oportunitatea” ar fi fost oferită de o altă persoană, nu se poate reține provocarea.

Indică că în materia provocării, CEDO a făcut referire la doctrina „caracterului pasiv” al activității pe care trebuie să o desfășoare în această materie agenții statului, potrivit căreia activitatea agenților statului nu poate fi considerată provocare dacă

a) există o suspiciune rezonabilă că o persoană participă la infracțiune sau pregătește săvârșirea unei infracțiuni;

b) activitatea polițiștilor sau a colaboratorilor acestora a fost autorizată în condițiile legii;

c) agenții statului sau colaboratorii acestora nu au făcut altceva decât să ofere suspectului o ocazie obișnuită (care nu are caracter excepțional) de a comite o infracțiune.

Așadar, față de standardul european, organul de urmărire penală care suspectează implicarea unei persoane în activități infracționale, nu trebuie să aibă o atitudine „activă” care să determine persoana „inactivă” să comită o infracțiune ci trebuie doar să-i ofere acesteia o „tentație obișnuită”, o oportunitate ce nu are caracter excepțional care ar încălca legea, în cadrul unui joc de roluri disimulat în vederea „observării pasive” a comportamentului făptuitorului; în cazul în care persoana suspectată de implicare în activități infracționale cedează „tentației” și comite fapta, probele astfel culese nu pot fi apreciate că sunt obținute prin provocare, activitatea organelor judiciare fiind desfășurată în scopul exclusiv al culegerii de probe, iar nu în scopul incitării neloiale la comiterea unei fapte infracționale.

Indică că sintetizând concepția CtEDO în acest domeniu, operațiunile sub acoperire necesită a fi executate într-o manieră pasivă, fără nicio presiune care lar determina pe acuzat la săvârșirea infracțiunii prin mijloace cum ar fi preluarea inițiativei de a contacta persoana, reînnoirea ofertei în pofida refuzului inițial, încurajarea insistentă, promisiune de avantaje financiare cum ar fi creșterea prețului peste medie sau apelarea la compasiunea persoanei.

Astfel descrie că concomitent, din materialele cauzei penale rezultă că la 20.11.2018 de organul de urmărire penală au fost întocmite procesele-verbale de recunoașterea persoanei după fotografie, acțiunea de urmărire penală efectuată cu numiții Voina Pavel și Cazacu Ion, prin care a fost recunoscut Budei Igor.

Consideră că, procesul-verbal de recunoașterea persoanei după fotografie, acțiunea de urmărire penală efectuată cu numiții Voina Pavel și Cazacu Ion, prin care a fost recunoscut Budei Igor, a fost întocmit contrar cerințelor art.116 și 260 Cod de procedură penală, mai mult, martorul Cazacu Ion în ședința de judecată a declarat că semnătura din procesul-verbal din 20.11.2018 nu îi aparține și că el nu a recunoscut pe nimeni.

Menționează, că de către acuzatorul de stat nu au fost prezentate instanței de judecată careva probe directe sau indirecte, pertinente și concludente, care ar demonstra direct sau indirect că numitul Budei Igor a săvârșit infracțiunea incriminată.

Ca urmare, consideră că inculpatul Budei Igor, urmează fi achitat asupra învinuirii aduse pentru comiterea infracțiunii, prevăzută de art.324 alin.(4) Cod penal, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

La 23 ianuarie 2023 cauza a parvenit pentru examinare în adresa Curții de Apel Comrat. (f.d.206, vol III)

Colegiul judiciar consideră că recursul înaintat de avocatul Covaliov Vitali în interesele inculpatului Budei Igor este depus în termen, luând în considerație că sentința Judecătoriai Cimișlia sediul central a fost pronunțată public la data de 21 decembrie 2022 (f.d.175-192, vol. III) și recursul a fost depus la 28 decembrie 2022 de avocatul Covaliov Vitali în interesele inculpatului Budei Igor (f.d.195-202, vol III) conform art. 439 alin.(1) Cod de procedură penală.

În ședința de judecată a instanței de recurs apărătorul Covaliov Vitali în interesele inculpatului Budei Igor a susținut pe deplin recursul declarat, solicitând să fie admis conform temeiurilor și motivelor invocate în recurs.

În ședința de judecată a instanței de recurs inculpatul Budei Igor, recursul declarat de avocat în numele său îl susține pe deplin pe motivele indicate în acesta.

Declară că vina nu o recunoaște, el nu a comis infracțiunea imputată, și cele invocate în învinuire nu au avut loc în realitate.

În ședința de judecată a instanței de recurs procurorul Sîrbu Lilia a solicitat respingerea recursului declarat cu menținerea sentinței instanței de fond fără modificări.

Audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate a primei instanțe în raport cu motivele recursului declarat, călăuzindu-se de

intima convingere, Colegiul judiciar al Curții de Apel Comrat ajunge la concluzia de a admite recursul depus de avocatul Covaliov Vitali în interesele inculpatului Budei Igor împotriva sentinței judecătorești Cimișlia sediul central din 21 decembrie 2022 în cauza penală privind acuzarea lui Budei Igor în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.324 alin. (4) Cod penal al RM cu casarea sentinței recurate cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerațiuni.

În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 alin.(1) Cod procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, și ia una din următoarele soluții: c) dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.

Din materialele cauzei, instanța de recurs reține că prin sentința judecătorești Cimișlia sediul central din 21 decembrie 2022 s-a încetat cauza penală despre acuzarea lui Budei Igor Gheorghii pe art. 324 al.4 CP RM, pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală în temeiul art.60 CP RM.

Corpul delict:

Pachetul nr. 1 „bani” care conține bani în sumă de 200 lei MDL cu componența din următoarele bancnote: una bancnotă cu nominalul de 100 lei seria F.0128 nr.493812 anul de emisie 2013, una bancnotă cu nominalul de 50 lei seria E.0176 nr.912356, anul de emisie 2015, una bancnotă cu nominalul de 50 lei seria E.0122 nr.964950 anul de emisie 2013, alocați de CNA pentru controlul transmiterii banilor și ridicați de la cet. Voina Pavel, s-a dispus ca după intrarea sentinței în vigoare a le transmite posesorului Centrului Național Anticorupție.

Pachetul nr.2 „interceptări audio” care conține: suportul electronic CD-R „Barges” cu inscripția „Audio 11.12.2018” cu interceptările și înregistrările de convorbiri avute loc la 11.12.2018 ; Pachetul nr.3 „interceptări audio-video” care conține: suportul electronic CD-R „Barges” cu inscripția „Audio- Video 18.01.2019” cu interceptările și înregistrările de convorbiri și imagini avute loc la 18.01.2019, Pachetul nr. 4 „interceptări audio-video” care conține :suportul electronic CD-R,„Barges” cu inscripția „Audio-video 11.02.2019” cu interceptările și înregistrările de convorbiri și imagini avute loc la 11.02.2019; Pachetul nr.5 „interceptări audio-video” care conține: suportul electronic CD-R „Barges” cu inscripția „Audio-video 14.02.2019” cu interceptările și înregistrările de convorbiri și imagini avute loc la 14.02.2019, Pachetul nr.6 „interceptări-telefon”, care

conține: suportul electronic CD cu nr. de inventar-1161/19 cu inscripția Centrul Național Anticorupție Direcția Generală Asigurare Operativă Interceptări telefonice, cu interceptările telefonului cu numărul *****; Pachetul nr.7 „interceptări-telefon”, care conține: suportul electronic CD cu nr. de inventar-1162/19 cu inscripția Centrul Național Anticorupție Direcția Generală Asigurare Operativă Interceptări telefonice, cu interceptările telefonului cu numărul 060173940 ; Pachetul nr.8 „date telefon”, care conține: suportul electronic DVD+R de model Verbatim, cu inscripția „Micro CD” cu fișierele electronice a datelor telefonului mobil examinat, s-a dispus ca după intrarea sentinței în vigoare a le păstra la materialele cauzei.

Cheltuielile judiciare suportate s-a dispus a fi trecute în contul statului.

În baza art. (1) alin. (2) Cod procedură penală a RM, procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.

Potrivit prevederilor al. (1) art.332 Cod procedură penală a RM, În cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art.275 pct.5) –9), 285 alin.(2), precum și în cazurile prevăzute în art.53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

Conform art. 275 alin. (4) Cod procedură penală a RM, Urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care a intervenit termenul de prescripție sau amnistia;

Potrivit art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii a expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.

La caz este de menționat că infracțiunea de care este învinuit Budei Igor, în temeiul art. 16 alin. (2) Cod penal, se califică ca infracțiune ușoară.

Potrivit art. 332 alin. (5) Cod de procedură penală în cazul prevăzut la art.275 pct.4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.

Conform art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 din Codul penal sau al **expirării termenului de prescripție**.

În contextul normelor legislației procesual-penale reiterate supra, colegiul instanței de recursa remarcă faptul că cauza penală a fost judecată în procedură penală generală, inculpatul pledînd nevinovat.

Deși în partea motivată a sentinței instanța de fond a ajuns la concluzia vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate, totuși dispozitivul sentinței este unul eronat.

Colegiul instanței de recurs constată că instanța de fond absolut neîntemeiat a dispus încetarea procesului penal, în temeiul art. 391 Cod de procedură penală, or inculpatul nu a solicitat încetarea procesului penal, nu a recunoscut vina și a pledat nevinovat, prin urmare în speță instanța urma, în condițiile în care a ajuns la concluzia că inculpatul se face vinovat de comiterea infracțiunii aduse în învinuire, să pronunțe soluția sentinței de condamnare cu liberare de răspundere penală, pe temeiul intervenirii prescripției răspunderii penale.

Totodată, instanța de recurs reiterează, că potrivit prevederilor art.384 alin.(3) și (4) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, iar instanța urmează să își întemeieze sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

Art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, prevede că, *toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.*

Iar, conform art. 101 Cod procedură penală a RM, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată.

Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Contrar normei prescrise, instanța de fond nu și-a motivat concluzia privind vinovăția inculpatului prin analiza probelor, coroborarea lor, dar s-a limitat asupra reiterării lor în conținutul sentinței și nici un argument al părții apărării nu a fost combătut de către instanța de judecată cu referire la probele cauzei.

În acest sens, Colegiul relevă și faptul că potrivit jurisprudenței CtEDO, (în cauza Luka contra României din 21.07.2009) se evidențiază, că art. 6 CEDO implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să

garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanței” obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van der Hurk împotriva Olandei, din 19 aprilie 1994). Curtea evidențiază, că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei (Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.), nr. 40490/98, CEDO 2001-IX; și Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006).

În opinia instanței de recurs, elucidarea tuturor împrejurărilor menționate au o mare importanță la examinarea obiectivă a cauzei, ceea ce prima instanță nu a efectuat în mod deplin la examinarea cauzei în fond, care neapărat servește drept temei pentru casarea hotărârii atacate.

În această ordine de idei, instanța de recurs concluzionează, că erorile procesuale admise de către prima instanță cad sub incidența prevederilor art. 449 alin. (1) pct.2) lit. c) Cod de Procedură Penală și ele nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură or, instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza pe fond în astfel de situații, substituind instanța care a judecat cauza cu încălcarea prevederilor procesual penale, ori în caz contrar se va încălca și dreptul inculpatului la un recurs efectiv fiind lipsit de o cale de atac prevăzută în condițiile legii.

În situația constatată, Colegiul consideră oportun remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceeași judecătorie, în alt complet de judecată cu respectarea prevederilor legale, sub toate aspectele, complet și obiectiv, inclusiv a dreptului la un proces echitabil a tuturor participanților.

Primind dosarul la o nouă examinare, instanța de fond urmează să înlăture neajunsurile comise la examinarea cazului și în dependență de probele acumulate, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată.

Reieșind din cele menționate colegiul judiciar admite recursul declarat, și în baza celor relevate supra casează sentința atacată cu remiterea cauzei la rejudecare, în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În baza celor expuse și în conformitate cu art. 448 și art. 449 alin. (1) pct. (2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul judiciar

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de avocatul Covaliov Vitali în interesele inculpatului Budei Igor.

Se casează integral sentința judecătoreiei Cimișlia sediul central din 21 decembrie 2022 pe cauza penală privind acuzarea lui Budei Igor de săvârșirea

infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (4) Cod Penal - *cu trimiterea pricinii la rejudecare în aceeași instanță - judecătoria Cimișlia, în alt complet de judecată.*

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la data de 17 august 2023, ora 10:55.

Președinte de ședință, judecător:

Judecător:

Judecător:

COLEV Grigori
Andrei

STARCIUC Stefan

MIRONOV